

PATRIŠA KORNVEL

CRNA PORUKA

Preveo
Nenad Dropulić

■ Laguna ■

Naslov originala

Patricia Cornwell

BLACK NOTICE

Copyright © 1999 by Cornwell Entertainment, Inc.

Translation copyright © 2016 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Nini Solter

Voda i reči

I treći anđeo izli čašu svoju na reke i na izvore vodene; i posta krv.

Otkrivenje Jovanovo, 16:4

6. decembar 1996.
Epvort Hajts
Ladington, Mičigen

Najdraža Kej,

Sedim na verandi i zurim u jezero Mičigen, a jak vetar podseća me da treba da se podšišam. Sećam se kako smo ovamo došli poslednji put, kako smo zaboravili ko smo i šta smo zarad jednog dragocenog trenutka u istoriji našeg vremena. Saslušaj me.

Čitaš ovo pismo zato što sam mrtav. Kad sam odlučio da ga napišem, zamolio sam senatora Lorda da ti ga lično uruči početkom decembra godinu dana posle moje smrti. Znam da ti je za Božić uvek teško, a sada je sigurno nepodnošljivo. Moj život je počeo kad sam te zavoleo. Sada kad se završio, daruj mi nešto – nastavi dalje.

Naravno da se ovim nisi pozabavila, Kej. Jurcala si od jednog mesta zločina do drugog i radila više obdukcija nego ikad. Vreme si provodila svedočeci na sudu, upravljajući Institutom, držeći predavanja, brinući o Lusi, ljuteći se na Marina, izbegavajući susede i strepeći u noći. Nisi otišla na odmor ili na bolovanje iako ti je to preko potrebno.

Vreme je da prestaneš da izbegavaš svoj bol i dozvoliš mi da te utešim. Drži me za ruku u mislima i seti se koliko smo puta razgovarali o smrti ne prihvatajući mogućnost da bolest, nesreća ili nasilje imaju moć potpunog uništenja, jer su naša tela samo odeća koju nosimo. A mi smo mnogo više od te odeće.

Kej, želim da veruješ da sam te na neki način svestan dok ovo čitaš, da nekako pazim na tebe i da će sve biti u redu.

Tražim od tebe samo jedno – da slaviš život kakav smo imali i koji se, znam, nikada neće završiti. Pozovi Marina i Lusi. Neka dođu kod tebe na večeru. Spremi neko svoje čuveno jelo i ostavi mesto za mene.

Kej, volim te zauvek.

Benton

1

Kasno jutro bleštalo je od plavog neba i boja jeseni, ali ne za mene. Sunce i lepota sada su za druge, moj život je sumoran i nem. Kroz prozor sam gledala suseda kako grabulja lišće i osećala se beznadežno, slomljeno i mrtvo.

Bentonove reči vasrksle su sve užasne slike koje sam potiskivala. Videla sam mlazeve svetlosti kako obasjavaju kosti ispucale od vreline u mokrom smeću i vodi. Šok me je ponovo uzdrmao kad su se nejasni obrisi stopili u izgorelu glavu bez lica i čuperke počađale srebrne kose.

Sedela sam za kuhinjskim stolom i pijuckala čaj koji mi je napravio senator Frenk Lord. Bila sam iscrpljena i vrtelo mi se u glavi od naleta mučnine zbog kojih sam dva puta trčala u kupatilo. Osećala sam se poniženo jer se više od svega plašim gubitka kontrole, a to mi se upravo događalo.

„Moram ponovo da pokupim lišće“, rekla sam besmisleno svom starom prijatelju. „Šesti decembar, a kao da je oktobar. Pogledaj, Frenk. Žirevi su krupni. Jesi li primetio? Kažu da

to najavljuje oštru zimu, ali čini mi se da zime uopšte neće ni biti. Ne sećam se da li ima žireva u Vašingtonu.“

„Ima“, rekao je on. „Ako nađeš drvo.“

„Jesu li veliki? Žirevi, mislim.“

„Svakako ću proveriti, Kej.“

Pokrila sam lice rukama i zajecala. On je ustao i prišao mi. Senator Lord i ja odrasli smo u Majamiju i išli smo u školu u istoj nadbiskupiji, mada sam ja u Gimnaziju Svetog Brendana išla samo godinu dana i to dugo pošto je on završio. No, to delimično ukrštanje naših puteva nagoveštavalo je ono što će doći.

Kad je Lord bio okružni tužilac, ja sam radila u Službi medicinskog istražitelja okruga Dejd i često svedočila u njegovim slučajevima. Kad je izabran u Senat SAD i zatim imenovan za predsedavajućeg Odbora za pravosuđe, bila sam glavni medicinski istražitelj Virdžinije, pa me je pozivao da ga podržavam u borbi protiv zločina.

Prenerazila sam se kad me je juče pozvao, rekao mi da će doći i da ima nešto važno da mi preda. Jedva da sam trenula čitave noći. Bila sam potpuno razorena kad je ušao u moju kuhinju i iz džepa sakoa izvadio jednostavni beli koverat.

Dok sam sedela s njim, potpuno sam shvatala zašto je Benton ovaj zadatak poverio baš njemu. Znao je da je senatoru Lordu duboko stalo do mene i da me nikad ne bi izneverio. Toliko liči na Bentona da sačini plan koji će se savršeno ostvariti iako njega samog nema da se za to postara. Toliko liči na njega da predvidi moje ponašanje posle njegove smrti i napiše sve tačno od reči do reči.

„Kej“, rekao je senator Lord stojeći iznad mene dok sam plakala, „znam koliko ti je teško i sve bih ispravio kad bih mogao. Retko kad mi je bilo teže nego kad sam davao obećanje

Bentonu da ću ovo obaviti. Nisam želeo da verujem da će ovaj dan doći, ali došao je i tu sam da ti pomognem.“

Ućutao je, a zatim dodao: „Niko nikada nije tražio od mene ništa slično, a svašta se tražilo od mene.“

„On je bio drugačiji“, odgovorila sam tiho, pokušavajući snagom volje da se priberem. „Ti to znaš, Frenk. Hvala bogu što to znaš.“

Senator Lord bio je privlačan muškarac i držao se dostojanstveno, u skladu sa svojim položajem. Imao je gustu sedu kosu, prodorne plave oči, bio je visok i vitak i obično je nosio ozbiljna tamna odela, kravate jarkih boja ukrašene iglom i dugmad za manžetne. Ustala sam i nekoliko puta duboko i nesigurno udahnula i izdahnula. Iz kutije sam izvukla papirne maramice i obrisala lice i nos.

„Lepo je od tebe što si došao“, kazala sam mu.

„Kako još mogu da ti pomognem?“, odvratio je s tužnim osmehom.

„Pomogao si mi time što si tu. Ne mogu ni da zamislim koliko si se namučio, imaš toliko obaveza.“

„Priznajem, doleteo sam iz Floride. Inače, obišao sam Lusi. Odlično joj ide tamo“, rekao je.

Lusi, moja sestričina, radi kao agent Uprave za alkohol, duvan i vatreno oružje. Nedavno je premeštena u terensku ispostavu u Majamiju i nisam je videla mesecima.

„Zna li ona za pismo?“, upitala sam senatora Lorda.

„Ne zna“, odgovorio je gledajući savršeni dan kroz prozor. „Mislim da o tome ti treba da odlučiš. A mogu ti reći i da Lusi smatra da je zanemaruješ.“

„Ja nju zanemarujem?“, odgovorila sam iznenađeno. „Pa, ne mogu nikako da je nađem. Ja se bar ne ubacujem u podzemlje da jurim trgovce oružjem i ostali pristojan svet. Ona

čak ne može ni da razgovara sa mnom ako nije u pravu ili na javnom telefonu.“

„Ni tebe nije tako lako pronaći. Od Bentonove smrti odsutna si duhom. Nisi tu, a čini mi se da to i ne shvataš“, rekao je. „Ja to dobro znam. Pokušavao sam da ti pružim ruku, zar ne?“

Suze su mi ponovo navrle na oči.

„A kad te i nađem, šta mi kažeš? 'Sve je u redu, samo imam dosta posla.' Da ne spominjem to što nijednom nisi došla da me vidiš. Nekada si dolazila, čak si mi donosila one tvoje divne supe. Ne staraš se o onima koji te vole. Ne staraš se o sebi.“

Nekoliko puta kradomice je pogledao u zidni sat. Ustala sam.

„Vraćaš li se na Floridu?“, upitala sam ga nesigurnim glasom.

„Ne, nažalost. Idem u Vašington“, rekao je. „Ponovo gostujem u *Licu nacije*. Uvek jedno isto. To mi se tako gadi, Kej.“

„Volela bih da mogu da ti pomognem“, rekla sam mu.

„Tamo je prljavo, Kej. Kad bi izvesni ljudi saznali da smo se videli kod tebe nasamo, nastale bi opake glasine o meni. Siguran sam u to.“

„Onda mi je žao što si došao.“

„Ništa me ne bi sprečilo da dođem. A ne bi trebalo ni da besnim zbog Vašingtona. Imaš ti dovoljno svojih briga.“

„Ja ću jamčiti za tvoj besprekorni karakter kad god zatreba“, rekla sam.

„Neće biti nikakve koristi ako do toga dođe.“

Ispratila sam ga kroz besprekornu kuću koju sam projektovala, između divnog nameštaja, umetničkih dela i antiknih medicinskih instrumenata koje sakupljam, preko šarenih tepiha i uglaćanog parketa. Sve je bilo tačno prema mom

ukusu, ali nije bilo isto kao kad je Benton bio ovde. U poslednje vreme nisam se posvećivala kući ništa više nego samoj sebi. Postala sam bezdušna starateljka sopstvenog života i to se videlo kuda god se okrenem.

Senator Lord primetio je moj kofer za spise otvoren na kauču dnevne sobe, fascikle, poštu i memorandume rasute po staklenom stolu i beležnice po podu. Jastuci su stajali nakrivo, a pepeljara je bila prljava jer sam ponovo propuškila. Nije mi držao predavanja.

„Kej, shvataš li da posle ovoga moram da ograničim kontakte s tobom?“, upitao me je. „Zbog onoga o čemu sam malopre govorio.“

„Gospode, pogledaj kakva mi je kuća“, rekla sam zgađeno. „Kao da više ništa ne stižem da obavim.“

„Bilo je glasina“, nastavio je senator oprezno. „Neću zalaziti u pojedinosti. Bilo je prikrivenih pretnji.“ Bes mu se čuo u glasu. „Samo zato što smo prijatelji.“

„Nekada sam bila tako uredna.“ Očajnički sam se nasmejala. „Benton i ja stalno smo se prepirali zbog moje kuće, zbog mojih sranja. Mojih savršeno razmeštenih, savršeno doteranih sranja.“ Povichla sam glas dok su me tuga i bes obuzimali jače nego pre. „Kad bi nešto premestio ili stavio u pogrešnu fioku... Tako to biva kad zađeš u srednje godine, a živeo si sam i sve je bilo kako ti hoćeš.“

„Kej, slušaš li ti mene? Ne želim da pomisliš da mi nije stalo do tebe jer te ne zovem često, ne pozivam te na ručak i ne tražim od tebe savete za zakone koje pokušavam da proguram.“

„Trenutno ne mogu da se setim ni kad smo se Toni i ja razveli“, rekla sam gorko. „Kad to beše? Osamdeset treće? Otišao je. Pa šta? Nisu mi trebali ni on ni oni koji su došli posle njega.“

Mogla sam da oblikujem svoj svet kako sam želela i to sam i učinila. Moja karijera, moje stvari, moja ulaganja. A pogledaj.“

I dalje stojeći u predvorju, pokazala sam rukom svoju divnu kamenu kuću i sve što je u njoj.

„I šta? I šta, jebote?“ Pogledala sam senatora Lorda u oči. „Benton bi sad mogao da istrese kantu za smeće usred ove posrane kuće! Mogao bi da je sravni sa zemljom! Žao mi je samo što mi je sve to uopšte bilo važno, Frenk.“ Obrisala sam suze besa. „Kad bismo mogli da krenemo iznova, nikada ga ne bih grdila ni zbog čega. Želela bih samo da bude tu. O bože, kako želim da je ovde. Svakog jutra se probudim zaboravivši da ga nema, a onda me to pogodi i jedva ustanem iz kreveta.“

Suze su mi tekle niz lice. Činilo mi se da mi je svaki nerv u telu poludeo.

„Benton je bio veoma srećan s tobom“, rekao je senator Lord blago i toplo. „Bila si mu sve. Govorio mi je kako si dobra prema njemu, kako razumeš sve teškoće u njegovom životu, sve one strahote koje je video radeći na tim groznim slučajevima za FBI. Siguran sam da duboko u sebi i ti to znaš.“

Udahnula sam punim plućima i naslonila se na vrata.

„I znam da bi on želeo da sada budeš srećna, da vodiš bolji život. Ako ne bude tako, ishod ljubavi prema Bentonu Vesliju biće štetan i pogrešan, uništiće te. Na kraju će se pokazati kao greška. Razumeš li me?“

„Da“, rekla sam. „Naravno. Tačno znam šta bi on sada želeo. Znam šta ja želim. Ne želim da bude ovako. Na ivici sam. Ponekad mi se čini da ću pući, da ću se raspasti i završiti u sanatorijumu. Ili u mojoj proklesoj mrtvačnici.“

„Pa, nećeš.“ Uzeo me je za obe ruke. „Ako nešto znam o tebi, to je da si u stanju da prebrodiš sve. Oduvek je tako, i ovaj deo tvog puta slučajno je najteži, ali uskoro će biti bolje. Sigurno hoće, Kej.“

Snažno sam ga zagrlila.

„Hvala ti“, prošaputala sam. „Hvala ti što si ovo uradio, što nisi ostavio pismo u nekoj fascikli i zaboravio ga. Hvala ti što si se potrudio.“

„Dakle, pozvaćeš me ako ti nešto zatreba?“, gotovo mi je naredio otvarajući vrata. „No, imaj na umu šta sam ti rekao i obećaj mi da se nećeš osećati zanemareno.“

„Shvatam.“

„Tu sam ako ti trebam. To ne zaboravi. U mom kabinetu uvek znaju gde sam.“

Gledala sam crni linkoln kako se udaljava, a onda sam se vratila u dnevnu sobu i zapalila vatru, mada nije bilo naročito hladno. Žudela sam za nečim toplim i živim da ispuni prazninu nastalu odlaskom senatora Lorda. Čitala sam i čitala Bentonovo pismo i čula njegov glas u glavi.

Zamislila sam ga zasukanih rukava, s istaknutim vena-
ma na snažnim podlacticama, kako u čvrstoj elegantnoj ruci
drži srebrno nalivpero koje sam mu poklonila samo zato što
je bilo precizno i čisto kao i on sam. Suze su mi tekle bez pre-
stanka, pa sam podigla papir s njegovim utisnutim inicijali-
ma kako ne bih zamrljala reči.

Njegov rukopis i način izražavanja oduvek su bili promi-
šljeni i škrti, pa su mi njegove reči bile i muk i uteha dok sam
ih opsednuto proučavala, secirala, kopala po njima tražeći
još neki nagoveštaj značenja ili tona. Na trenutak sam gotovo
poverovala da mi on uvijeno kaže da zapravo nije mrtav, da
je njegova smrt deo nekakve spletke ili plana koji su smisli-
li FBI, CIA, bog zna ko. Onda se istina vraćala i unosila mi
šuplju hladnoću u srce. Benton je mučen i ubijen. Zubarski
karton, DNK i lični predmeti dokazali su da su oni nepre-
poznatljivi ostaci njegovi.

Pokušala sam da zamislim kako da ispunim njegov zavet večeras i nisam ništa smislila. Smešno je bilo i pomisliti da bi Lusi doletela čak u Virdžiniju radi večere. No, ipak sam uzela telefon i pokušala da je dobijem, zato što je Benton to od mene tražio. Javila mi se s mobilnog telefona petnaest minuta kasnije.

„S posla su mi javili da si me tražila. Šta ima novo?“ upitala je veselo.

„Teško mi je da ti objasnim“, počela sam. „Volela bih da ne moram uvek da te tražim preko tvoje uprave.“

„I ja bih to volela.“

„I znam da ne mogu mnogo da kažem...“ Ponovo sam se uzrujala.

„Šta se desilo?“ prekinula me je Lusi.

„Benton je napisao pismo...“

„Razgovaraćemo drugi put.“ Ponovo me je prekinula, a shvatala sam zašto, ili sam bar tako mislila. Mobilni telefoni nisu bezbedni.

„Skreni ovde“, rekla je Lusi nekome. „Izvini“, vratila se meni. „Svrraćamo u Los Bobos na koladu.“

„Na šta?“

„Vrhunski kofein i šećer u maloj čaši.“

„Pa, hteo je da to pismo pričitam baš danas. Hteo je da ti... Nema veze. Sve to zvuči sumanuto.“ Zaboravila sam da treba da zvučim kao da je sve u redu.

„Moram da prekinem“, rekla mi je Lusi.

„Mogu li da te pozovem kasnije?“

„Važi“, rekla je onim svojim neprijatnim tonom.

„S kim si?“ Odugovlačila sam razgovor jer mi je bio potreban njen glas, a nisam htela da prekinem s odjekom iznenađne hladnoće u uhu.

„S mojom psihopatskom partnerkom“, odgovorila je.

„Pozdravi je.“

„Pozdravlja te“, rekla je Lusi svojoj partnerki Džo, agentu Uprave za narkotike.

Radile su zajedno u Programu intenzivnog prometa droge, PIPG, u jedinici koja je neumorno izvodila niz vrlo burnih upada u kuće. Džo i Lusi bile su partnerke i u drugom smislu, ali vrlo neupadljivo. Smatrala sam da njihove službe to i ne znaju.

„Čujemo se kasnije“, rekla mi je Lusi i veza se prekinula.

2

Kapetan ričmondske policije Pit Marino i ja poznavali smo se toliko dugo da se ponekad činilo da jedno drugom čitamo misli. Zato se nisam iznenadila što mi je telefonirao pre nego što sam uspela da mu uđem u trag.

„Zvučiš potpuno začepljeno“, rekao mi je. „Jesi li se prehladila?“

„Nisam“, rekla sam. „Drago mi je što si zvao jer sam nameravala ja tebe da pozovem.“

„Stvarno?“

Znala sam da puši, ili u svom kamionetu ili u službenim kolima. Oba vozila imala su dvosmerni radio i skenere koji su u tom trenutku pravili veliku galamu.

„Gde si?“, upitala sam ga.

„Vozikam se naokolo i slušam skener“, rekao je kao da je spustio krov kola i uživa u divnom danu. „Brojim sate do penzije. Život je sjajan, zar ne? Nedostaju samo drozdovi i lastavice.“

Njegov sarkazam mogao bi da pocepa papir.

„Šta je s tobom, čoveče?“, rekla sam.

„Pretpostavljam da si čula za truli leš koji su upravo našli u Ričmondskoj luci“, odgovorio je. „Čujem da ljudi povraćaju na sve strane, pa mi je drago što s tim nemam nikakve veze.“

Moj mozak nije radio. Nisam shvatala o čemu Marino priča. Čula sam signal drugog poziva. Premestila sam bežični telefon na drugo uho, otišla u radnu sobu i izvukla stolicu.

„Kakav leš?“, upitala sam ga. „Marino, sačekaj“, rekla sam mu kad se ponovo oglasio signal. „Samo da vidim ko zove. Ne prekidaj.“ Pritisnula sam dugme za čekanje.

„Skarpeta“, rekla sam.

„Ja sam, Džek“, rekao je moj zamenik Džek Filding. „U Ričmondskoj luci u kontejneru je otkriven leš. Vrlo raspadnut.“

„To mi Marino upravo govori“, rekla sam.

„Zvučite kao da ste prehladeni. Mislim da i mene nešto hvata. A Čak će kasniti jer mu nije dobro. Ili bar tako kaže.“

„Da li je taj kontejner upravo istovaren s broda?“, prekinula sam ga.

„Jeste. Sa *Sirijusa*. Svakako neobična situacija. Kako želite da to obavim?“

Pisala sam beleške, rukopisom nečitljivijim nego inače. Nervni sistem mi se rušio kao pokvareni kompjuter.

„Ja ću poći“, rekla sam smesta iako su mi Bentonove reči još odjekivale u glavi.

Opet sam bežala. Možda brže nego ranije.

„Ne treba, doktorko Skarpeta“, govorio je Filding odjednom kao da je on glavni. „Ja ću otići tamo. Trebalo bi da vam je ovo slobodan dan.“

„Kome da se javim kad stignem tamo?“, upitala sam. Nisam htela da ponovo počne.

Filding me je mesecima preklinjao da se odmorim, da otputujem nekuda na nedelju-dve, da možda čak uzmem

plaćenu slobodnu godinu. Dozlogrdili su mi bili zabrinuti pogledi. Toliko sam besnela zbog uvijenih nagoveštaja da Bentonova smrt utiče na moj rad da sam počela da se klonim svog osoblja i ostalih, a izgledala sam iscrpljeno i rasejano.

„Obavestila nas je detektivka Anderson. Ona je na licu mesta“, govorio je Filding.

„Ko?“

„Sigurno je nova. Zbilja, doktorko Skarpeta, ja ću to da obavim. Zašto se malo ne odmorite? Ostanite kod kuće.“

Setila sam se da je Marino još na čekanju. Prebacila sam se na tu liniju da mu kažem da ću ga pozvati čim završim s Fildingom. On je već bio prekinuo vezu.

„Reci mi kako da stignem do tamo“, kazala sam svom zameniku.

„Pretpostavljam da nećete prihvatiti moj besplatni savet.“

„Ako dođem od kuće auto-putem do centra, kuda posle?“, rekla sam.

Dao mi je uputstva. Prekinula sam vezu i pohitala u spavaću sobu, noseći Bentonovo pismo u ruci. Nisam mogla da odlučim gde da ga stavim. Nisam htela tek tako da ga ostavim u fioci ili u ormaru za spise ili ne daj bože da ga izgubim ili da ga spremačica nađe, ali ni da ga sklonim negde gde bih mogla slučajno da naiđem na njega i ponovo se raspadnem. Misli su mi letele po glavi, srce mi je ubrzano tuklo, adrenalin mi je vrištalo u venama dok sam zurila u kruti svetli koverat s mojim imenom ispisanim Bentonovim uzdržanim, pažljivim rukopisom.

Najzad sam se usredsredila na mali vatrostalni sef, ukopan u pod plakara. Grozničavo sam pokušavala da se setim gde sam zapisala kombinaciju.

„Jebote, gubim razum!“, uzviknula sam.

Kombinacija je bila tamo gde i uvek, između 670. i 671. strane sedmog izdanja *Hanterove tropske medicine*. Zaključala

sam pismo u sef, otišla u kupatilo i nekoliko puta ispljuska-
la lice hladnom vodom. Pozvala sam Rouz, svoju sekretari-
cu, i naložila joj da prenese službi za transport da me sačeka
u Ričmondskoj luci za oko sat i po.

„Obavesti ih da je telo u vrlo lošem stanju“, naglasila sam.

„Kako ćete stići do luke?“, upitala je Rouz. „Rekla bih vam
da prvo svratite ovamo po džip, ali Čak ga je odvezao da pro-
meni ulje.“

„Mislila sam da je bolestan.“

„Pojavio se pre petnaest minuta i otišao džipom.“

„U redu, moraću svojim kolima. Trebaće mi plava svetilj-
ka i produžni kabl od trideset metara. Neka me neko sačeka
s tim na parkiralištu. Javiću se kad budem blizu.“

„Treba da znate da je Džin pomalo uzrujana.“

„Šta se desilo?“, upitala sam iznenađeno.

Džin Adams bila je administratorka službe i retko je poka-
zivala emocije, a još ređe se uzrujavala.

„Izgleda da je sav novac za kafu nestao. Znaete da ovo nije
prvi put...“

„Dodavola!“, uzviknula sam. „Gde je stajao?“

„Zaključan u fioci njenog stola, kao i uvek. Čini se da
brava nije obijena, ali kad je jutros otvorila fioku, novca nije
bilo. Sto jedanaest dolara i trideset pet centi.“

„To mora da prestane“, rekla sam.

„Nisam sigurna da znate sve“, nastavila je Rouz. „Hrana
je počela da nestaje iz zajedničke sobe. Prošle sedmice Kleta
je zaboravila mobilni telefon na stolu, a ujutru ga nije bilo.
Nešto slično dogodilo se i doktoru Rajliju. Ostavio je lepo
nalivpero u džepu laboratorijskog mantila i sutradan ga
nije našao.“

„Osoblje koje čisti posle radnog vremena?“

„Možda“, rekla je Rouz. „Ali da vam kažem nešto, doktoro Skarpeteta. Ne bih nikoga da optužujem – ali bojim se da to radi neko iznutra.“

„U pravu si. Ne smemo nikoga da optužujemo. Ima li nekih dobrih vesti danas?“

„Za sada nema“, odgovorila je Rouz spokojno.

Rouz radi za mene otkako sam imenovana za glavnog medicinskog istražitelja, što znači da upravlja mojim životom veći deo moje karijere. Raspoláže izuzetnom sposobnošću da sazna doslovno sve što se oko nje događa, a da se ni u šta ne upetlja. Ugled moje sekretarice je besprekoran i, mada je se osoblje pomalo plaši, kad god nastanu nevolje trče prvo k njoj.

„A kako bi bilo da se malo pričuvate, doktoro Skarpeteta?“ nastavila je. „Zvučite grozno. Zašto ne pustite Džeka da ode na lice mesta, a vi za promenu ostanete kod kuće?“

„Poći ću svojim kolima“, rekla sam dok me je bol preplavljavao i čuo mi se i u glasu.

Rouz je to osetila i ništa nije rekla. Čula sam kako lista papire na stolu. Znala sam da želi nekako da me uteši, ali nikad joj to nisam dozvolila.

„Pa, postarajte se da se presvučete pre nego što se vratite u kola“, rekla je najzad.

„Molim?“

„Presvučite se. Pre nego što se vratite u svoja kola“, rekla je kao da nikada pre nisam radila s raspadnutim telom.

„Hvala ti, Rouz“, rekla sam.

3

Podesila sam alarmni uređaj, zaključala kuću, uključila svetlo u garaži i otvorila veliki plakar od kedrovine. U plakaru su bile cipele za pešačenje, gumene čizme, debele kožne rukavice i mantil impregniran nekim posebnim materijalom koji mi je ličio na vosak.

Tu sam držala čarape, dugačko donje rublje, kombinezone i drugu opremu koju nikad ne unosim u kuću. Po obavljenom poslu sve to završavalo je u ogromnom umivaoniku od nerđajućeg čelika, a zatim u mašinama za pranje i sušenje rublja u kojima nisam prala ostalu svoju odeću.

Ubacila sam u prtljažnik kombinezon, par crnih kožnih patika i kapu sa štitnikom i oznakom svoje službe. Proverila sam da li u velikom aluminijumskom koferu ima dovoljno gumenih rukavica, debelih kesa za smeće, čaršava za jednokratnu upotrebu i filmova za foto-aparat. Krenula sam malodušno dok su mi Bentonove reči ponovo prolazile kroz glavu. Pokušala sam da odagnam njegov glas, njegove oči i osmeh

i osećaj dodira njegove kože. Želela sam da ga zaboravim, a mislila sam samo na njega.

Tokom vožnje gradskim auto-putem prema međudržavnom putu I-95 uključila sam radio. Obrisi Ričmonda svetlucaju su na suncu. Usporila sam ispred naplatne rampe Lombardi kad mi je zazvonio telefon u kolima. Zvao je Marino.

„Mislio sam da ti javim da ću navratiti“, kazao je.

Sirena se oglasila kad sam promenila traku i gotovo zaključila srebrnu tojotu u mrtvom uglu. Vozač tojote obišao me je dovikujući mi psovke koje nisam čula.

„Idi dođavola“, rekla sam ljutito za njim.

„Šta?“, upitao me je glasno Marino.

„Ništa, neki idiot od vozača.“

„O, sjajno. Jesi li čula nekad za bes u vožnji, doco?“

„Jesam i zarazila sam se njime.“

Isključila sam se kod Devete ulice, skrenula prema poslu i javila Rouz da stižem za dva minuta. Kad sam ušla na parkiralište, Filding me je čekao s koferom i produžnim kablom.

„Pretpostavljam da džip još nije vraćen“, rekla sam.

„Nije“, odgovorio je on i utovario opremu u moj prtljažnik. „Bićete pravo čudo kad se pojavite u tome. Prosto vidim dokere kako bulje u zgodnu plavušu u crnom mercedesu. Možda bi trebalo da pozajmite moja kola.“

Moj zamenik, poklonik teretane, upravo se bio razveo, pa je to proslavio zamenivši svog mustanga za crvenu korvetu.

„To je pametno“, rekla sam suvo. „Ako nemaš ništa protiv. Samo ako tvoja kola imaju osam cilindara.“

„Da, da, shvatam. Pozovite me ako vam zatrebam. Znao put, je li?“

„Znam.“

Prema njegovim uputstvima krenula sam na jug, gotovo pred samim Pitsburgom sišla sam s puta i provezla se pored

fabrike cigareta i preko šina. Uski put vodio me je između zakorovljenih polja i šumaraka i naglo se završio pred sigurnosnom rampom. Činilo mi se da prelazim granicu neke negostoljubive zemlje. Iza rampe bilo je otvoreno skladište, stotine narandžastih kontejnera veličine vagona bilo je poslano po tri i četiri uvis. Stražar koji je vrlo ozbiljno shvatao svoj posao izašao je iz kućice. Spustila sam prozor.

„Izvolite, gospodo“, rekao je ravnodušnim vojničkim tonom.

„Ja sam doktorka Kej Skarpeta“, odgovorila sam.

„A kod koga ste došli?“

„Došla sam zbog smrtnog slučaja“, objasnila sam mu. „Ja sam medicinski istražitelj.“

Pokazala sam mu legitimaciju. Uzeo ju je od mene i pažljivo je pogledao. Imala sam osećaj da on ne zna šta je to medicinski istražitelj, a nisam nameravala da ga pitam.

„Znači, vi ste glavni“, rekao je vraćajući mi izlizani crni novčanik. „Glavni za šta?“

„Ja sam glavni medicinski istražitelj Virdžinije“, odgovorila sam mu. „Policija me očekuje.“

Vratio se u kućicu i uzeo telefon, a moje nestrpljenje je raslo. Činilo mi se da prolazim kroz ovo kad god uđem u neki obezbeđeni prostor. Nekada sam pretpostavljala da je razlog to što sam žensko, a u početku je svakako bilo tako – makar ponekad. Sada verujem da je objašnjenje za to opasnost od terorizma, zločina i tužbi. Stražar je zapisao opis mojih kola i registarski broj. Dao mi je spisak posetilaca da se potpišem i propusnicu za goste, koju nisam zakačila na odeću.

„Vidite li onaj bor tamo dole?“, upitao je pokazujući.

„Vidim mnoštvo borova.“

„Onaj mali krivi. Tu skrenite levo i nastavite prema vodi, gospodo“, rekao je. „Prijatno.“

Krenula sam između ogromnih vozila i nekoliko zgrada od crvene cigle s tablama da se tu nalaze Carinska služba SAD i Federalni pomorski terminal. Sama luka bila je niz ogromnih skladišta s narandžastim kontejnerima poređanim uz dokove za utovar kao životinje na valovu. Usidrena nešto dalje od doka na reci Džejms bila su dva teretna broda, *Juroklip* i *Sirijus*, oba gotovo duža od fudbalskog igrališta. Veoma visoke dizalice nadnosile su se nad otvorene kapke veličine bazena.

Žuta traka za obeležavanje mesta zločina, razapeta preko saobraćajnih čunjeva, pružala se oko kontejnera natovarenog na šasiju s točkovima. U blizini nije bilo nikoga. Štaviše, nisam videla ni policijska vozila osim neobebeženog plavog kaprisa na ivici stajanke doka; vozač je sedeo za volanom i kroz otvoren prozor razgovarao s muškarcem u beloj košulji i s kravatom. Posao je stao. Dokeri u šlemovima i drečavim prslucima pili su sokove i vodu i pušili s izrazom dosade.

Pozvala sam svoju službu i dobila Fildinga.

„Kad smo obavešteni o telu?“, upitala sam ga.

„Samo trenutak, da pogledam dnevnik.“ Papiri su zašuštali. „Tačno u deset i pedeset tri.“

„A kad je pronađeno?“

„Ovaj, Andersonova to, izgleda, nije znala.“

„Kako može da ne zna tako nešto?“

„Kao što sam rekao, mislim da je nova.“

„Filding, ovde nema nijednog policajca osim nje, ili makar mislim da je to ona. Šta ti je tačno rekla kad se javila?“

„Leš, stigao mrtav, raspadnut, tražila je da vi dođete na lice mesta.“

„Tražila je baš mene?“, upitala sam.

„Pa, đavo da ga nosi, svi prvo traže vas. To nije nikakva novost. No, rekla je da joj je Marino kazao da pozove vas.“

„Marino?“, ponovila sam iznenađeno. „On je rekao *njoj* da kaže *meni* da dođem?“

„Tako je. Pomislio sam da je to pomalo drsko.“

Setila sam se da mi je Marino rekao da će *svratiti* na lice mesta i još više sam se razbesnela. Rekao je nekom gušteru da mi u osnovi izda naređenje, a ako mu bude zgodno, navratiće da vidi kako nam ide?

„Džek, kad si poslednji put razgovarao s njim?“, upitala sam.

„Pre nekoliko nedelja. Bio je prilično nadržan.“

„Ni upola koliko ću biti ja ako najzad odluči da se pojavi“, obećala sam.

Dokeri su me gledali kako izlazim iz kola i otvaram prtlačnik. Izvadila sam kofer s priborom, kombinezon i patike, a osećala sam poglede na sebi dok sam išla prema neobeleženom automobilu, sa svakim napornim korakom sve gnevija dok me je teški kofer udarao po nozi.

Čovek u košulji i s kravatom delovao je nesrećno i znojavo dok je, štiteći oči rukom, gledao dva televizijska helikoptera kako polako kruže iznad luke na visini od oko sto pedeset metara.

„Prokleti novinari“, promrmljao je i spustio pogled na mene.

„Tražim osobu zaduženu za ovo mesto zločina, ko god to bio“, rekla sam mu.

„To sam ja“, čuo se ženski glas iz kaprisa.

Sagnula sam se i pogledala kroz prozor devojkicu za volanom. Bila je vrlo preplanula, kratke smeđe kose zalizane unazad, snažnog nosa i vilice. Oči su joj bile tvrde, a na sebi je imala široke farmerke, čizme s pertlama i belu majicu kratkih rukava. Revolver joj je bio na boku, a značka na lancu

utaknutom u nedra. Klima-uređaj radio je svom snagom, laki rok s radija čuo se preko policijskih razgovora na skeneru.

„Vi ste detektivka Anderson, pretpostavljam“, rekla sam joj.

„Rene Anderson. Jedna i jedina. A vi ste sigurno doktor-ka o kojoj smo toliko slušali“, odgovorila je s nadmenošću kakvu ljudi najčešće pokazuju kada nemaju pojma šta rade.

„Ja sam Džo Šo, direktor luke“, predstavio mi se muškarac. „Vi ste sigurno ona za koju mi je obezbeđenje javilo.“

Bio je otprilike mojih godina, plavokos, svetloplavih očiju, a koža mu je bila namreškana od previše sunca. Po izrazu lica videla sam da mu se gade i Andersonova i čitav taj dan.

„Imate li da mi prenesete nešto korisno pre nego što počnem“, rekla sam joj preko šuštanja vetra i štropota helikopterskih propelera. „Na primer, zašto policija ne obezbeđuje lice mesta?“

„Nije potrebno“, odgovorila je Andersonova otvarajući vrata kolenom. „Niko ne može da se doveze ovamo, kao što ste i sami otkrili.“

Spustila sam kofer na tlo. Andersonova je došla na moju stranu kola. Iznenadila sam se videvši koliko je sitna.

„Nemam mnogo šta da vam kažem“, rekla je. „Ono što vidite, to je to. Kontejner s vrlo smrdljivim lešom.“

„Ne, imate vi mnogo više da mi kažete, detektivko Anderson“, odvrtila sam. „Kako i kada je telo otkriveno? Jeste li ga videli? Je li mu neko prilazio? Da li je lice mesta na bilo koji način kontaminirano? A bolje bi bilo da odgovor na ovo poslednje bude odričan, jer ću vas smatrati odgovornom.“

Nasmejala se. Ja sam počela da navlačim kombinezon preko odeće.

„Niko nije prilazio“, rekla mi je. „Ovog puta nije bilo dobrovoljaca.“

„Nije trebalo da se ulazi da bi se zaključilo šta je unutra“, dodao je Šo.

Obula sam patike i stavila kapu. Andersonova je zurila u moj mercedes.

„Možda bi trebalo da radim za državu Virdžiniju“, rekla je. Odmerila sam je od glave do pete.

„Savetujem vam da obučete nešto preko ako idete tamo“, kazala sam joj.

„Moram da obavim neke telefonske razgovore“, rekla je i otišla.

„Ne želim nikome da govorim kako da radi svoj posao“, rekao mi je Šo, „ali šta se ovde kog đavola dešava? Imamo mrtvaca usred luke, a pajkani šalju ovo govance?“

Škrgutao je zubima, zajapuren i znojav.

„Znate, u ovom poslu nema zarade ako se stoji u mestu“, nastavio je, „a ovde se nije ni mrduvalo već dva i po sata.“

Trudio se iz petnih žila da ne psuje preda mnom.

„Nije meni svejedno što je neko mrtav“, nastavio je, „ali voleo bih da svi vi obavite svoj posao i odete.“ Ponovo je zaškiljio u nebo. „A to uključuje i novinare.“

„Gospodine Šo, šta se prevozilo u tom kontejneru?“, upitala sam ga.

„Nemačka fotografska oprema. Treba da vam kažem da pečat na bravi nije bio slomljen. Prema tome, čini se da niko nije dirao teret.“

„Je li taj pečat stavio strani prevoznik?“

„Jeste.“

„To znači da je telo, živo ili mrtvo, najverovatnije već bilo u kontejneru kad je zapečaćen, zar ne?“, upitala sam ga.

„Tako izgleda. Broj se poklapa s brojem na spisku carinskog posrednika, ništa nije odudaralo. Zapravo, carina je već propustila kontejner. Pre pet dana“, rekao mi je Šo. „Zato

je odmah bio natovaren na kola. Onda smo osetili miris i zaustavili ga.“

Pogledala sam naokolo da steknem sliku o čitavom licu mesta. Lanci su na lakom povetarcu zveckali, udarajući o dizalice koje su istovarale čelične grede s *Juroklipa*, po tri pakovanja odjednom, kad je sve u luci stalo. Viljuškari i kamioni su stajali ostavljeni. Dokeri i posade nisu imali šta da rade, pa su nas posmatrali.

Neki su nas gledali s pramacu brodova i kroz prozore kabina. Vrućina je izbijala iz masnog asfalta po kom su ležali razbacani drvene palete, čelične šipke i podupirači, a teretni voz je kloparao i škripao kroz raskrnicu iza skladišta. Kreozot je mirisao jako, ali nije mogao da prikrije smrad trulog ljudskog mesa koji je poput dima prožimao vazduh.

„Odakle je brod isplovio?“, upitala sam Šoa, primetivši da se policijska kola parkiraju pored mog mercedesa.

„Iz Belgije, iz Antverpena, pre dve sedmice“, odgovorio je gledajući *Sirijus* i *Juroklip*. „Strani brodovi, kao i svi koji nam dolaze. Američku zastavu sada vidamo samo ako je neko istakne na krmu iz učtivosti“, dodao je pomalo razočarano.

Na desnom boku *Juroklipa* stajao je jedan čovek i gledao nas kroz dvogled. Pomislila sam da je čudno što je, uprkos vrućini, u odeći dugačkih rukava i nogavica.

Šo je zaškiljio. „Gospode, ala peče.“

„Je li možda bio slepi putnik?“, upitala sam ga. „Mada ne mogu da zamislim nikoga ko bi odlučio da provede na pučini dve nedelje u zaključanom kontejneru.“

„Koliko ja znam, nismo imali takvih. Osim toga, nismo mi prva luka u koju ti brodovi svraćaju nego Čester u Pensilvaniji. Većina brodova stiže ovamo iz Antverpena preko Čestera i vraća se odavde pravo za Antverpen. Slepi putnik

verovatno bi se iskrao s broda u Česteru, ne bi čekao do Ričmonda. Mi smo mala luka, doktorko Skarpeta.“

Gledala sam s nevericom kako Pit Marino izlazi iz džipa koji je upravo parkirao pored mojih kola.

„Prošle godine prihvatili smo oko sto dvadeset preko-oceanskih brodova“, govorio je Šo.

Marino je detektiv otkako ga poznajem. Nikada ga nisam videla u uniformi.

„Da sam ja slepi putnik ili ilegalni useljenik, želeo bih da se iskrcam u nekoj velikoj luci kao što su Majami i Los Anđeles, gde bih mogao da se izgubim u masi.“

Andersonova nam je prilazila žvaćući žvaku.

„Suština je u tome da mi ne lomimo pečate i ne otvaramo kontejnere, osim ako posumnjamo da je nešto nezakonito, droga ili neprijavljeni teret“, nastavio je Šo. „S vremena na vreme unapred odredimo neki brod za potpuni pretres kako bi ljudi ostali poštteni.“

„Drago mi je što više ne moram tako da se oblačim“, primetila je Andersonova dok nam je Marino prilazio kočoperno i ratoborno, kao i uvek kad je posebno nesiguran i zlovoljan.

„Zašto je u uniformi?“, upitala sam je.

„Premešten je.“

„Očigledno.“

„U Upravi policije sprovedeno je mnogo promena otkako je došla zamenica načelnika Brej“, rekla je Andersonova kao da se ponosi time.

Nisam mogla da zamislim zašto bi nekom tako dragocenom ponovo obukli u uniformu. Pitala sam se kad se to dogodilo. Bolelo me je što mi Marino nije javio i stidela sam se što nisam to saznala na neki drugi način. Prošle su dve-tri sedmice, možda i čitav mesec otkad sam mu poslednji put

telefonirala da ga pitam kako je. Nisam ni pamtila kad sam ga poslednji put pozvala u kabinet na kafu ili kući na večeru.

„Šta se dešava?“ rekao je osorno u znak pozdrava.

Andersonovu nije ni pogledao.

„Ja sam Džo Šo. Drago mi je.“

„Aha, kako da ne“, odvratio je Marino nabusito. „Andersonova, odlučila si da ovo obaviš sama? Ili nijedan pajkan neće da ima ništa s tobom?“

Besno ga je pogledala, izvadila žvakaću gumu iz usta i bacila je kao da joj je Marino pokvario ukus.

„Zaboravila si da pozoveš goste na ovu svoju malu zabavu?“ nastavio je. „Jebote!“ Bio je besan. „Pa stvarno, jebote.“

Marino se gušio u belo košulji kratkih rukava zakopčanoj do grla i s kravatom na kopčanje. Veliki stomak napinjao mu je pojas tamnoplavih pantalona, a na službenom opasaču od krute kože visili su mu zig zauer kalibra devet milimetara, lisice, rezervni okviri, spej za odbranu i ostala oprema. Lice mu je bilo ljubičasto i obliveno znojem, a naočari za sunce skrivale su mu oči.

„Ti i ja bi trebalo da porazgovaramo“, rekla sam mu.

Pokušala sam da ga odvedem u stranu, ali nije se dao. Istresao je cigaretu iz kutije.

„Sviđa li ti se moj novi kostim?“ upitao me je zajedljivo. „Zamenica načelnika Brej smatrala je da mi je neophodna nova odeća.“

„Marino, nisi potreban ovde“, rekla mu je Andersonova. „Zapravo, ne bi trebalo nikome da kažeš da si i pomišljao da dođeš ovamo.“

„Za tebe sam gospodin kapetan“, odvratio je kroz gusti oblak dima. „Pripazi malo na tu jezičinu jer sam viši po činu od tebe, curice.“

Šo je bez reči posmatrao ovu razmenu grubih reči.